

EDUCATIEF LESSENPAKKET

GETUIGEN ONDERWEG

Vlaanderen
verbeelding werkt

RONDPOINT
JE BONDGENOOT NA EEN
VERKEERSONGEVAL

Lesonderwerp

De leerlingen gaan in gesprek over verkeersongevallen of onveilige situaties die ze zelf of iemand in hun omgeving meemaakten. De leerlingen benoemen de gevolgen van deze (mogelijke) ongevallen. De leerlingen bekijken videogetuigenissen van slachtoffers en/of nabestaanden over de gevolgen van een verkeersongeval. Tot slot geeft de leerkracht informatie over de getuige die komt spreken, de leerlingen denken na over mogelijke vragen aan die getuige.

Doelstelling

De leerlingen begrijpen dat een verkeersongeval ingrijpende gevolgen kan hebben. Ze weten welke getuige enkele dagen later komt spreken en hebben een aantal vragen voor die getuige.

Voorbereiding

De leerkracht bekijkt de videofragmenten (YouTube) die hij/zij tijdens de les zal tonen. De leerkracht zorgt voor een lokaal waar de leerlingen video kunnen kijken.

Benodigheden

- Computer met internet en boxen
- Beamer

Werkvorm

Klasgesprek
Individuele opdracht

1. Inleiding

De leerkracht vraagt de leerlingen van wie deze uitspraken afkomstig kunnen zijn. Wat hebben deze mensen gemeen?

"Het is onomkeerbaar."
"...en plots is alles anders."
"You've only got one shot."

Dit zijn uitspraken van een verkeersslachtoffer, een ouder van een gewond slachtoffer en een ouder van een overleden slachtoffer.

2. Kern

De leerkracht bespreekt onderstaande vragen met de leerlingen. Er zijn geen 'juiste' of 'foute' antwoorden, het gaat over de persoonlijke situatie van de leerlingen. Het is de bedoeling om de leerlingen te laten stilstaan bij de korte- en langetermijngevolgen van een verkeersongeval. De leerkracht kan de antwoorden later, tijdens deze les of tijdens de nabespreking van de getuigenis, opnieuw aanhalen.

- Heeft iemand in de klas zelf een (ernstig) ongeval meegemaakt?
- Heeft iemand een vriend of familielid die betrokken raakte bij een (ernstig) verkeersongeval? Wat waren de gevolgen?
- Heeft iemand al een (ernstig) ongeval zien gebeuren?
- Bevond iemand zich al eens in een situatie die op een ongeluk had kunnen uitdraaien? Welke verwondingen had de leerling kunnen oplopen? Wat waren de gevolgen hiervan geweest op korte termijn? En voor het verdere leven?

De leerlingen bekijken een fragment uit de reportage "...En plots is alles anders". De leerkracht vraagt de leerlingen op voorhand om te letten op de gevolgen van een verkeersongeval die ze kunnen zien of die door de slachtoffers worden aangehaald.

Fragment 1:

<https://www.youtube.com/watch?v=rt2QS-sfZKQ> (32m54s - 37m58s)

Slachtoffers vertellen over de gevolgen van een verkeersongeval.

De leerkracht vraagt de leerlingen welke gevolgen ze kunnen opsommen aan de hand van het fragment:

- rolstoel;
- moeite met praten (als gevolg van een niet-aangeboren hersenletsel);
- littekens;
- geliefden verliezen;
- angstig in het verkeer;
- sociaal isolement;
- een andere kijk op het leven;
- overlijden;
- ...

Kunnen de leerlingen zelf nog andere gevolgen noemen?

De leerlingen bekijken, afhankelijk van wie er komt spreken, één van de onderstaande fragmenten uit "...En plots is alles anders".

Fragment 2:

<https://www.youtube.com/watch?v=rt2QS-sfZKQ> (1m10s - 3m45s)

Willy verloor zijn zoon Bart.

Fragment 3:

<https://www.youtube.com/watch?v=rt2QS-sfZKQ> (13m17s - 20m24s)

Yannick, Lennert en Dries waren alle drie op jonge leeftijd betrokken bij een ongeval.

De leerkracht informeert de leerlingen over de getuige die komt spreken, aan de hand van de infofiche over de getuige (*digitaal bezorgd aan de contactpersoon van de school*). De leerkracht verdeelt de leerlingen in groepjes en vraagt hen om, op basis van wat ze nu weten over de getuige en de fragmenten die ze zagen, enkele vragen op te schrijven die ze aan de getuige willen stellen. Elk groepje stelt zijn vragen kort voor.

3. Slot

De leerkracht maakt onderstaande afspraken met de leerlingen over de getuigenis:

- wees op tijd in de les;
- wees respectvol en geduldig tegenover de getuige;
- noteer vragen die in je opkomen tijdens de getuigenis, zodat je ze aan het einde van de getuigenis kan stellen.

TIP: Als je merkt dat een leerling het moeilijk krijgt tijdens deze les, vraag dan of hij/zij het bijwonen van de getuigenis ziet zitten.

TIP: Zorg dat elke leerkracht voldoende voorbereid is op het beluisteren van de getuigenis. Het is ook voor hen een aangrijpend verhaal. "Ik heb die avond geen boek meer open gedaan. Het verhaal raakte me ontzettend diep. Mijn zoon heeft dezelfde naam, dezelfde leeftijd."

Overzicht lesfiches ter nabespreking van een getuigenis

In dit document kunt u verschillende fiches terugvinden die u kunt gebruiken ter nabespreking van een getuigenis door een verkeersslachtoffer, een naaste, een nabestaande of een veroorzaker.

Een overzicht van de fiches:

Een sensibiliserend filmpje maken

Brief van de getuige

Levensdobbelstenen

Stellingen

Stellingen in kleine groep

Sensibiliserend filmpje maken

LESFICHE – sensibiliseringsfilmpje

Lesonderwerp
De leerlingen maken een sensibiliseringsfilmpje. Dit toont de risico's in het verkeer en de impact van een ongeval op het slachtoffer en zijn omgeving. De leerlingen stellen het filmpje op aan de hand van enkele casussen die ze van de leerkracht krijgen.
Doelstelling
De leerlingen hebben zicht op de risicogedragingen op de weg. Ze zien in wat de mogelijke gevolgen zijn van een verkeersongeval en welke impact dit heeft op het slachtoffer en zijn omgeving. Ze zien in dat ze niet in zo'n situatie terecht willen komen en staan daarom open voor concrete tips voor veiliger rijgedrag.
Vorbereiding
De leerkracht voorziet een camera voor elk groepje.
Benodigdheden
• Camera • Computer • Muziek • Internet • Luidspreker • Beamer
Werkvorm
Project in verschillende groepen van leerlingen Klasgesprek

Lesverloop

De leerkracht legt de doelstelling van de opdracht uit:

Het doel van dit project is om je in te beelden wat de oorzaken en gevolgen zijn van verkeersongevallen. Jullie mogen per groepje de gekozen of gekregen situatie naspelen in een filmpje om zo anderen te sensibiliseren.

Samen met de leerlingen worden de casussen bekeken. Hierna verdeelt de leerkracht de klas in groepen van vijf of zes leerlingen.

Elke groep krijgt of kiest een situatie waar ze een sensibiliseringsfilmpje rond maken.

De leerkracht legt uit hoe de leerlingen aan het werk kunnen gaan:

Je denkt na over hoe je het filmpje opstelt:

- Werk het script uit.
- Kies de regisseur.
- Kies de acteurs.
- Kies de cameraman.

Je bespreekt deze vragen met je groep en komt samen tot een script met acteurs, regisseur en cameraman.

De leerkracht kan een voorbeeld tonen van een sensibiliseringsfilmpje, zodat de leerlingen een idee hebben hoe een sensibiliseringsfilmpje eruit ziet. Het filmpje kun je vinden op www.rondpunt.be

Sensibiliseringsfilmpje opstellen

De leerlingen krijgen één van deze casussen of schrijven er zelf één. Ze proberen deze situatie na te spelen door middel van een filmpje. Op die manier denken ze na over de risicogedragingen in het verkeer.

1. Het verhaal van Karen

Karen drinkt graag eens alcohol met haar vriendinnen. Er was zaterdag een feestje van haar beste vriendin, maar omdat het feestje ver was ging Karen met de auto. Karen had besloten om geen pintje te drinken omdat ze met de auto ging. Karen begon met één biertje, maar van het ene kwam het andere en Karen was heel beschoonen. Karen besloot toch om achter het stuur te kruipen, want ze had beloofd één van haar vrienden thuis af te zetten. Tijdens het rijden week Karen van haar rijvak af en reed tegen een stilstaande auto.

Gevolg: Karen lag een maand lang in coma. Ze zit momenteel in een rolstoel en is nog steeds aan het revalideren. De vriend overleefde het ongeval niet.

2. Het verhaal van Julie

Julie rijdt met de brommer naar school. De brommer is vorige week door haar vriend opgedreven, zodat hij sneller kan rijden. Julie reed dus veel sneller op haar brommer dan toegelaten. Ze zigzagde voorbij de auto's om zo sneller op school te geraken. Toen Julie voorbij een auto reed, zag de auto haar niet. Ze kwam onder de auto terecht.

Gevolg: Julie heeft veel schaafwonden, maar heeft het ongeval overleefd. Haar brommer werd bij de politie in beslag genomen. De bestuurder van de wagen verkeert nog steeds in shock.

3. Het verhaal van Cédric

Cédric staat voor het rode licht en kijkt even op zijn smartphone. Hij beantwoordt snel een Whatsapp van een vriend. Ondertussen springt het licht op groen en Cédric vertrekt. Hij blijft ondertussen verder sturen via Whatsapp want het is toch rustig op de weg. Hij ziet echter het meisje met haar moeder die het zebapad aan het oversteken zijn te laat.

Gevolg: Cédric heeft geen verwondingen, maar het meisje van 10 en haar moeder liggen zwaargewond in het ziekenhuis.

Andere mogelijke oorzaken van verkeersongevallen waar leerlingen kunnen rond werken:

- Overdreven snelheid
- Dronken achter het stuur kruipen (zowel van fiets, bromfiets als wagen)
- Druggebruik
- Afleiding (zoals gebruik van sociale media (zie casus 3), bellen, gebruik van GPS, gebruik van radio, muziek, praten met vrienden)
- Fietsen/wandelen met koptelefoon
- Geen gordel gebruiken (zal het risico op een ongeval niet doen dalen, maar zal wel de impact beperken indien er toch een ongeval zou gebeuren)
- Slecht zichtbaar zijn als fietser/voetganger

Het is interessant om vooral te werken rond thema's die men als weggebruiker zelf in de hand heeft, zodat leerlingen hun gedrag kunnen aanpassen.

Bespreking

De leerlingen tonen hun sensibiliseringsfilmpje in de klas.

Vooraleer de filmpjes getoond worden, kan er ingegaan worden op de ervaringen van de leerlingen in het verkeer. Na het tonen van de filmpjes kan bekeken worden wat ze hieruit geleerd hebben en hoe ze zich in de toekomst zo veilig mogelijk gaan gedragen.

Mogelijke vragen:

Voorafgaand:

- Heb je ooit al eens een ongeval gezien of meegemaakt? Hoe voelde je je daarbij?
 - Wat heb je precies meegemaakt?
 - Denk je er nog vaak aan?
 - Heeft dit je gedrag in het verkeer veranderd?
- In welke situatie in het verkeer voel jij je onveilig?
 - Maak je deze situatie vaak mee?
 - Wat doe je in die situatie?
 - Wat kunnen de gevolgen zijn in deze situatie?
- Welke verkeersovertreding maak je soms?
 - Welke gevolgen zou de verkeersovertreding kunnen hebben? Voor jezelf? En voor anderen?
 - Hangt je gedrag af van de mensen die bij jou zijn?
 - Vind je het nodig om je gedrag te veranderen?
 - Zijn er andere leerlingen die die overtreiding niet zouden maken?

Nabespreking:

- Wat leerde je uit de sensibiliseringsfilmpjes?
 - Denk je dat er veel mensen zich niet aan de verkeersregels houden?
 - Zal jij je aan de verkeersregels houden wanneer je in het verkeer begeeft?
- Wat leer je uit de filmpjes voor wanneer je zelf met de auto gaat rijden?
 - Denk je dat het moeilijk zal zijn om hier op te letten?
 - Hoe zou je je goede voornemen kunnen onthouden?

Delen met Rondpunt

Indien de leerlingen dit wensen, mogen zij het filmpje doorsturen naar Rondpunt. Dit mag via WeTransfer opgestuurd worden naar getuigenonderweg@rondpunt.be.

De filmpjes zullen nadien op onze website geplaatst worden.

Brief van de getuige

Lesonderwerp

De leerlingen schrijven een brief aan zichzelf om te openen op het moment dat ze hun rijbewijs behalen. Ze houden de brief zelf bij of geven hem aan hun ouders met de vraag hem later terug te geven. De leerlingen stellen de brief op aan de hand van enkele richtvragen die ze van de leerkracht krijgen.

Doelstelling

De leerlingen reflecteren op de getuigenis en zetten de motivatie, die ze voelen om zich veiliger te gedragen in het verkeer, om in een concreet voornemen. Ze herlezen het voornemen op het moment dat ze zelf chauffeur worden.

Vorbereiding

De leerkracht bekijkt op voorhand de verschillende richtvragen en kiest er een aantal uit. De vragen worden uitgeprint op A4 papier, zodat de leerkracht deze op het bord kan hangen.

Opbouw brief:

1. Beschrijf kort wat de getuige meemaakte
2. Te kiezen vraag
3. Te kiezen vraag
4. Wat leer je uit de getuigenis voor wanneer je zelf met de auto gaat rijden?
5. Welke boodschap heb je voor jezelf?

--> Mogelijkheden voor vraag 2 en 3:

1. Wat raakte je tijdens de getuigenis?
2. Heb je ooit al eens een ongeval gezien of meegemaakt? Hoe voelde je je daarbij?
3. In welke situatie in het verkeer voel jij je onveilig?
4. Welke verkeersovertreding maak je soms?

De leerkracht voorziet papier, enveloppes en eventueel materiaal om de enveloppes te versieren.

Benodigdheden

- Pen
- Papier
- Enveloppes
- Print van de richtvragen (in bijlage)
- Materiaal om de enveloppes te versieren zoals stiften, stickers, gekleurde plakband ...

Werkvorm

Individuele schrijfpdracht
Klasgesprek

Brief schrijven

De leerkracht hangt de vragen op bord en deelt het papier en de enveloppen uit.

De leerkracht nodigt de leerlingen uit om de vragen op het bord te beantwoorden in een brief aan zichzelf van ongeveer een A4-pagina lang. De bedoeling is dat de leerlingen (of iemand uit hun omgeving) deze brief bijhouden tot ze hun rijbewijs behalen en dat ze hem dan opnieuw lezen.

De leerlingen schrijven hun brief. Wie vroeger klaar is, mag zijn enveloppe versieren.

Nabespreking

De leerkracht bespreekt met de leerlingen hun antwoorden op de vragen. De antwoorden kunnen persoonlijk zijn, de leerlingen hoeven dus niets te vertellen als ze dat niet willen.

Eventueel kan dit gesprek ook plaatsvinden voor de leerlingen hun brief schrijven, ter inspiratie.

Mogelijke bijvragen:

- Wat raakte je tijdens de getuigenis?
 - o Was het verhaal van de getuige anders dan je verwachtte?
 - o Hoe voelde je je tijdens de getuigenis?
 - o Hoe zou jij omgaan met de situatie van de getuige?
- Heb je ooit al eens een ongeval gezien of meegemaakt? Hoe voelde je je daarbij?
 - o Wat heb je precies meegemaakt?
 - o Denk je er nog vaak aan?
 - o Heeft dit je gedrag in het verkeer veranderd?
- In welke situatie in het verkeer voel jij je onveilig?
 - o Maak je deze situatie vaak mee?
 - o Wat doe je in die situatie?
 - o Kan je drie manieren noemen om de situatie veiliger te maken?
- Welke verkeersovertreding maak je soms?
 - o Welke gevolgen zou de verkeersovertreding kunnen hebben? Voor jezelf? En voor anderen?
 - o Hangt je gedrag af van de mensen die bij jou zijn?
 - o Vind je het nodig om je gedrag te veranderen?
 - o Zijn er andere leerlingen die die overtreiding niet zouden maken?
- Wat leer je uit de getuigenis voor wanneer je zelf met de auto gaat rijden?
 - o Denk je dat het moeilijk zal zijn om hier op te letten?
 - o Hoe zou je je goede voornemen kunnen onthouden?
- Welke boodschap heb je voor jezelf?
 - o Wie wilt zijn boodschap aan zichzelf delen met de klas?
 - o Hoe komt het dat je die boodschap hebt gekozen?

Voorbeeldbrief

(Beschrijf kort wat de getuige meemaakte)

Vandaag kwam Dries naar onze klas. Hij vertelde over zijn verkeersongeval. Toen Dries tien jaar was, werd hij aangereden door een dronken chauffeur. Hij zat in de auto met zijn oma en opa (die beiden overleden) en met zijn twee neefjes. Dries lag na het ongeval drie weken in coma. Het gevolg van het verkeersongeval voor Dries was een niet-aangeboren hersenletsel.

(Keuzevraag: Wat raakte je tijdens de getuigenis?)

Wat mij het meest raakte tijdens de getuigenis is het feit dat een verkeersongeval niet enkel lichamelijke schade met zich meebrengt, maar dat het emotioneel ook een heel moeilijk proces is. Nadat Dries uit de coma kwam, stelde hij zich allerlei vragen. Hij had geen zekerheden meer en moest opnieuw beginnen vanaf nul. Hij moest opnieuw leren lopen, leren schrijven ...

(Keuzevraag: Welke verkeersovertreding maak je soms?)

Ik heb al enkele keren een verkeersovertreding begaan. Snel even door het rood lopen, omdat je toch geen auto ziet aankomen, deed ik redelijk vaak. Ik dacht er nooit bij na hoe gevaarlijk dit kan zijn. Ook fietsen zonder lichten is al enkele keren gebeurd. Ik dacht steeds 'ze zien mij wel', maar dat is dus niet altijd zo.

(Wat leer je uit de getuigenis voor wanneer je zelf met de auto gaat rijden?)

Ik wil vooral voor mezelf onthouden dat het levensgevaarlijk is om dronken achter het stuur te kruipen. Dit brengt zowel mijn eigen leven als het leven van vele anderen in gevaar. Dit is niet enkel een wijze tip voor mezelf, maar ook voor mijn vrienden en familie. Als er iemand dronken achter het stuur wil kruipen, zal ik daar zeker en vast iets van zeggen.

(Welke boodschap heb je voor jezelf?)

De boodschap die ik aan mezelf wil meegeven is: als er ooit iets mocht gebeuren met één van mijn vrienden, dan zal ik er voor hen zijn! Ik zal ze niet in de steek laten en hen steunen door dik en dun.

Naam + datum

Beschrijf kort wat de getuige meemaakte

Wat leer je uit de getuigenis voor wanneer je zelf met de auto gaat rijden?

Welke boodschap heb je voor jezelf?

Wat raakte je tijdens de getuigenis?

Heb je ooit al eens een ongeval gezien of meegemaakt? Hoe voelde je je daarbij?

In welke situatie in het verkeer voel jij je onveilig?

Welke verkeersovertredding maak je soms?

Levensdobbelstenen

Lesonderwerp

Met behulp van twee dobbelstenen leven de leerlingen zich in in de gevolgen van een handicap na een ongeval. Door de invuldobbelsteen maken de leerlingen de verbinding met hun eigen leven: op welke manier zou een verkeersongeval een impact hebben op hun eigen dromen en wensen?

Doelstelling

De leerlingen kennen mogelijke gevolgen van een verkeersongeval en denken na over de impact die een handicap kan hebben op hun dagelijkse leven en hun toekomst.

Vorbereiding

De leerkracht print:

- een pagina met de invuldobbelsteen per leerling;
- een pagina met de situatiedobbelsteen per drie, vier of vijf leerlingen (groepje);
- één keer de richtvragen.

Benodigdheden

- Eén blad met de invuldobbelsteen per leerling
- Eén blad met de situatiedobbelsteen per groep
- Lijm
- Scharen
- Balpennen
- Print van de richtvragen

Werkvorm

Oefening in groep
Klasgesprek

Lesverloop

De leerkracht verdeelt de klas in groepen van drie, vier of vijf leerlingen.

Elke groep krijgt één pagina met de invuldobbelsteen per leerling en één pagina met de situatiedobbelsteen per groep. Elke groep krijgt ook scharen en lijm.

De leerkracht vraagt aan de leerlingen om de invuldobbelsteen in te vullen. De leerlingen knippen en plakken daarna hun invuldobbelsteen en de situatiedobbelsteen.

De leerkracht hangt de richtvragen op het bord.

De leerkracht legt het spel uit:

Het doel van de oefening is om je in te beelden wat de gevolgen van een verkeersongeval zouden zijn voor jou. Een leerling gooit met zijn eigen invuldobbelsteen en met de situatiedobbelsteen. Zo krijg je een combinatie van een gevolg van het ongeval (handicap) en een element uit je eigen leven. Je denkt na over hoe de beperking dit bepaalde aspect van je leven zou veranderen, aan de hand van de richtvragen:

- Wat kan je nog?
- Wat kan je niet meer?
- Waar heb je hulp voor nodig?

Je bespreekt dit met je groep, de andere groepsleden mogen verder doorvragen op wat je vertelt. Vervolgens is een andere leerling aan de beurt.

Als elke leerling minstens één keer aan de beurt is geweest, bevraagt de leerkracht klassikaal de ervaringen van de leerlingen:

- Welke opvallende combinaties hebben jullie gegooid?
- Welke oplossingen heb je hiervoor kunnen bedenken?

De leerkracht toont enkele filmpjes/websites naar keuze, om de leerlingen te laten zien dat er heel wat mogelijk is met een functiebeperking:

- Rolstoelrugby
<http://www.youtube.com/watch?v=1by3C8gOtrQ>
- Stotteren
http://www.youtube.com/watch?v=t_QpboWplk8
- Autodescriptie van Titanic
<https://www.youtube.com/watch?v=svLlrJ--gSI>
- Tafeltennis voor blinden
<http://www.youtube.com/watch?v=Yp40UsxCIFQ>
- Je 's morgens klaarmaken met een verlamde arm
<https://www.youtube.com/watch?v=FOpAqY81oAc>
en <https://www.youtube.com/watch?v=qof3u7Vvwf4> (in het Frans)

Omschrijvingen gevolgen van een ongeval

- Epilepsie: Een kortsluiting in de hersenen waardoor de persoon het bewustzijn verliest, valt en begint te schokken.
- Blindheid: Het volledige gezichtsveld is verloren.
- Rolstoel: Niet in staat zich zonder behulp van een rolstoel te verplaatsen. Dit kan het gevolg zijn van een beschadiging aan de hersenen, een gedeeltelijke verlamming of een blessure aan de benen.
- Geheugenverlies: Ook wel amnesie, treedt vaak op bij een hersenletsel. Niet meer herinneren van fases of feiten uit het eigen leven. Problemen met het opslaan van nieuwe informatie in het langetermijngeheugen.
- Halfzijdige verlamming (of Hemiparese): Een gedeeltelijke verlamming van de spieren aan één kant van het lichaam. De oorzaak is een hersenbeschadiging. De gedeeltelijke verlamming komt voor aan de tegenovergestelde zijde van het beschadigde hersendeel.
- Spraakstoornis: Door schade aan de hersenen kunnen er verschillende stoornissen in het spraakgebied plaatsvinden. Zo kan het slachtoffer last hebben van bijvoorbeeld articulatie-stoornissen of stotterproblemen.

Voorbeelden van mogelijke combinaties, met bijvragen

- Op café gaan, maar je zit in een rolstoel:
 - o Hoe geraak je daar?
 - o Geraak je binnen? Is er een trap?
 - o Is de WC bereikbaar?
 - o Wat doe je als het druk is?
- Je gaat iedere woensdag naar je vrienden, maar je lijdt aan geheugenverlies:
 - o Hoe geraak je telkens bij je vrienden?
 - o Welke activiteiten kan je met je vrienden doen?
 - o Welke activiteiten zal je niet kunnen doen?
- Je wilt graag sociaal werk gaan studeren, maar je hebt een spraakstoornis:
 - o Hoe leg je contact met andere studenten?
 - o Kan je alle vakken meedoen?
 - o Welke hulpmiddelen zou jij gebruiken moest jij een presentatie geven?
- Je favoriete tv programma is..., maar je bent blind:
 - o Hoe zorg je ervoor dat je het programma toch kan volgen? Bijvoorbeeld: kijken met familie of vrienden die je uitleg kunnen geven.
 - o Zou het moeilijk zijn om enkel te luisteren naar het programma zonder de beelden te kunnen zien?
- Zwemmen is je favoriete bezigheid, maar je lijdt aan epilepsie:
 - o Kan ik nog steeds gaan zwemmen?
 - o Heb ik toezicht nodig?
 - o Wie gaat er met mij mee als ik ga zwemmen?
 - o Hoe geraak ik aan het zwembad?
- Je gaat elke zondag naar de scouts, maar je hebt een halfzijdige verlamming:
 - o Kan je nog meedoen met de spelletjes?
 - o Wat als je op kamp gaat? Heb je extra verzorging nodig? Kan je andere taken op jou nemen?

Hoe kom je naar school?

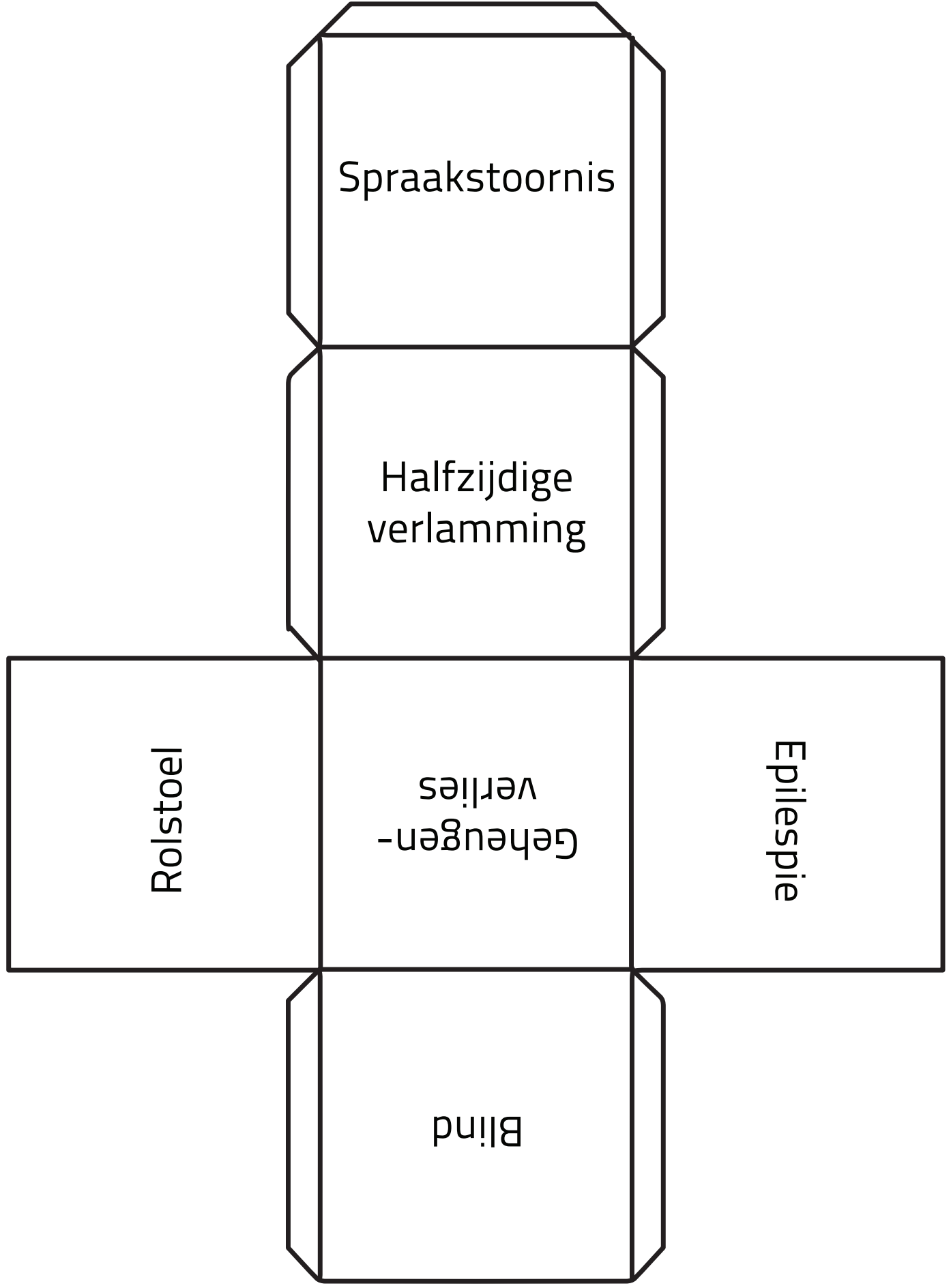
Wie zijn je familie
en vrienden?

Wat zijn je hobby's?

Welke studierichting
volg je?

Wat is je droom?

Welk studie of werk
wil je na je middelbare
studies doen?

Wat kan je nog?

Wat kan je niet meer?

Waar heb je hulp voor nodig?

Stellingen

Lesonderwerp

Aan de hand van stellingen denken de leerlingen na over verkeerssituaties. Met behulp van post-its geven ze hun mening, op een schaal van 'helemaal akkoord' tot 'helemaal niet akkoord'. De leerlingen gaan in gesprek over hun standpunt.

Doelstelling

De leerlingen denken na over bepaalde verkeerssituaties en verkeersregels. Ze kunnen hun mening hierover verwoorden en beargumenteren. De leerlingen leren doordacht te handelen in het verkeer, met het oog op hun eigen veiligheid en die van anderen.

Vorbereiding

De leerkracht voorziet post-its.

Benodigdheden

- Bord en krijt
- Post-its (6 per leerling)

Werkvorm

Individuele oefening
Klasgesprek

Lesverloop

De leerkracht tekent een lijn op het bord en schrijft aan het linker uiteinde van de lijn 'Helemaal akkoord' en aan het rechter uiteinde 'Helemaal niet akkoord'. De leerlingen krijgen elk zes lege post-its.

De leerkracht leest telkens een stelling voor of schrijft die op het bord:

1. Ik zit liever met zes in één auto dan dat één iemand te voet moet gaan.
2. Als een vriend/vriendin in een rolstoel belandt na een verkeersongeval, zal ik hem/haar overal naartoe begeleiden.
3. Een iPod in mijn oren heeft geen invloed op mijn veiligheid in het verkeer.
4. Ik heb als voetganger voorrang, auto's moeten maar extra opletten.
5. Ik vind het belangrijk om altijd een gordel te dragen, ook op de achterbank.
6. Als dronken fietser ben ik minder gevaarlijk dan iemand die dronken met een brommer rijdt.

De leerlingen bedenken voor zichzelf of ze akkoord gaan met de stelling of niet. Ze schrijven hier minstens één reden voor op hun post-it. Wanneer de leerlingen klaar zijn, kleven ze de post-it op de lijn die op het bord getekend is. Hoe meer naar links hoe meer ze het eens zijn met de stelling, hoe meer naar rechts, hoe meer oneens.

De leerkracht gaat per stelling met de leerlingen in gesprek:

- Waar hangen de meeste post-its?
- De leerkracht vraagt naar de argumenten van de leerlingen, aan de hand van volgende vragen:
 - o Stelling 1:
 - * Mag dit volgens de wet?
 - * Speelt groepsdruk hierbij een rol?
 - * Zou je zelf aanbieden om te voet te gaan?
 - * Zou het eerlijker zijn dat iedereen te voet gaat?
 - * Stap je mee in een auto als je weet dat je geen veiligheidsgordel aan kan doen?
 - * Hebben jullie nagedacht over de gevolgen voor de bestuurder? Hoe meer personen er in de wagen zitten, hoe meer kans dat de bestuurder afgeleid wordt. Leg de link naar de actualiteit: zeven jongeren die omkwamen in een verkeersongeval in Zonhoven (zie bijlage 1).
 - o Stelling 2:
 - * Wil 'vrienden zijn' ook zeggen 'zorgen voor'?
 - * Wat als jullie vaste afspreekplaats (bv. stamcafé) ontoegankelijk is? Of als een gezamenlijke activiteit (bv. voetballen) niet meer kan?
 - * Zou je je vriend/vriendin helpen met naar het toilet gaan?
 - * Hoe zie je het begeleiden over een paar jaar? Blijf je dit doen?
 - o Stelling 3:
 - * Vind je het belangrijk om de auto's om je heen te kunnen horen?
 - * Kan je nog horen wat er om je heen gebeurt met muziek op, als je hem niet te luid zet?
 - * Is luide muziek in de auto gevaarlijk?
 - * Bespreek met de leerlingen het artikel 'Fietsen met iPod levensgevaarlijk' (zie bijlage 2).

- o Stelling 4:
 - * Wat is een zwakke (of zachte) weggebruiker?
 - * Klopt het dat een zwakke weggebruiker nooit in fout is?
(Dit klopt niet. Een zwakke weggebruiker wordt steeds vergoed door de verzekeringsmaatschappij voor zijn lichamelijke schade, maar kan wel verantwoordelijk worden gesteld voor het ongeval en moet dan de materiële schade betalen.)
 - * Kijk je altijd naar links en rechts als je oversteekt op een zebrapad zonder verkeerslichten? En als je oversteekt aan een groen licht?
 - * Let je zelf te voet of met de fiets minder op dan wanneer je op een brommer of met een auto rijdt?
- o Stelling 5:
 - * Maakt de afstand van de rit voor jou een verschil?
 - * Wat vind je van het systeem dat in auto's aangeeft wanneer iemand geen gordel draagt?
 - * Zou je iemand vragen zijn/haar gordel aan te doen wanneer je ziet dat hij/zij deze niet draagt? Als chauffeur of ook als passagier?
- o Stelling 6:
 - * Breng je als dronken fietser anderen in gevaar?
 - * Denk je bij veilig gedrag vooral aan 'zorgen voor je eigen veiligheid' of 'voor die van anderen'?
 - * Zou je het erger vinden om zelf gewond te raken of om iemand anders te verwonden?

7 DODEN BIJ ZWAAR ONGEVAL OP E314

DELEN OP FACEBOOK

DELEN OP TWITTER

08/03/2014 - 06:20

Bij een zwaar verkeersongeval in Zonhoven, op de E314 richting Nederland, zijn zeven doden gevallen. Een personenwagen reed rond 2u vannacht in op een rijdende vrachtwagen. De wagen vatte meteen vuur.

Enkele inzittenden van de wagen waren nog bij bewustzijn na het ongeval. De vrachtwagenchauffeur, een Duitser, en een paar automobilisten probeerden het vuur nog te blussen, maar het verspreidde zich razendsnel. De inzittenden konden niet ontsnappen uit de wagen en stierven in de brand.

Eerst werd gedacht dat er zes dodelijke slachtoffers waren, maar het slachtofferidentificatieteam dat ter plaatse kwam ter ondersteuning, ontdekte onderaan in het voertuig, een BMW, nog een zevende slachtoffer.

<http://nieuws.vtm.be/binnenland/82717-7-doden-bij-zwaar-ongeval-op-e314>

Fietsen met iPod levensgevaarlijk

De Standaard

04 februari 2009 | Koen Baumers

© Corelio

De jonge fietser die vorige week maandag in Zele door een trein werd gegrepen, was toen naar zijn mp3-speler aan het luisteren. Die gadget heeft al vaker nefaste gevolgen gehad in het verkeer, maar een verbod zit er niet aan te komen. Aldus meldt Koen Baumers.

Afleiding. Een mp3-speler biedt aangename afleiding tijdens de eentonige trip van en naar school, maar is tegelijk levensgevaarlijk. Het tragische ongeval dat aan de 16-jarige Falco Christiaens het leven kostte staat niet alleen. Door de luide muziek in hun oortjes of hoofdtelefoons zijn veel fietsers, voetgangers en automobilisten niet volop geconcentreerd bezig met het verkeer.

Trager reageren. 'Het is zonder twijfel gevaarlijk om je met een hoofdtelefoon in het verkeer te begeven', zegt KU Leuven-professor Jan Pauwels, die onderzoek deed naar het effect van luide muziek op jonge bestuurders. 'Uit mijn onderzoek bleek duidelijk dat bestuurders van boomcars trager reageren als er onverwacht iets gebeurt. En ze begaan meer overtredingen dan andere bestuurders, nog los van het feit dat ze ziekenwagens niet horen aankomen.'

Geluiden. Voor fietsers komt daar nog een gevaar bij. 'Als je je armen spreidt en je duimen opsteekt, kan je die nog net zien', geeft Pauwels als voorbeeld. 'Alles achter die duimen kan je niet zien, dus moet de informatie van geluiden komen. Als je naar muziek luistert, vallen die impulsen weg en weet je helemaal niks meer van wat er achter jou gebeurt.' Dat je die geluiden niet hoort, kan je compenseren door alert te zijn en goed rond te kijken. 'Maar de muziek verstoort zelfs activiteiten die normaal helemaal geautomatiseerd zijn. Als er niets speciaal gebeurt, geraak je veilig thuis. Maar als er vlak voor jou een kind de straat op rent, reageer je hopeloos te laat. Iemand die zich zo afsluit, kan niet meer anticiperen. Hoofdtelefoons zijn daarom veel erger dan een gewone autoradio.'

Verbod. Dus lijkt het logisch om de iPod te verbieden voor fietsers. Maar in Nederland veegde de minister van Verkeer een voorstel in die zin van tafel. Ook de burgemeester van New York, die overwoog om de iPod te verbieden voor voetgangers die de straat oversteken, drukte zijn wens nooit door. En ook bij ons ziet het er niet naar uit dat er een iPodverbod komt. 'Ik denk niet dat er in België veel begrip zou zijn als we dat verbod invoeren', zegt Werner De Dobbeleer van het Belgische Instituut voor Verkeersveiligheid. 'Het valt ook te betwijfelen of de politie zoiets kan controleren. Maar we moeten er bij fietsers en voetgangers zeker op aandringen om zich niet af te sluiten voor de geluiden van het verkeer.'

Slalommen tussen slagbomen. Stijn Daniels, onderzoeker aan het Instituut voor Mobiliteit van de Universiteit Hasselt, waarschuwt voor extreme reacties op het ongeval in Zele. 'Het is verschrikkelijk wat daar gebeurd is, maar slalommen tussen de slagbomen kan je moeilijk wijten aan de iPod', zegt Daniels. 'Het is goed mogelijk dat die jongen door zijn mp3 de trein niet hoorde aankomen, maar dan blijft de vraag waarom hij de slagboom negeerde.'

Luide muziek verboden. Staatssecretaris voor Mobiliteit Etienne Schouppe (CD&V) stelt dat luide muziek al impliciet verboden is door de wet die zegt dat 'elke bestuurder steeds in staat moet zijn alle nodige rijbewegingen uit te voeren en voortdurend zijn voertuig goed in de hand hebben'. Hij gaf het BIVV dan ook opdracht om het nut van een iPodverbod te onderzoeken.

Stellingen in kleine groep

Lesonderwerp

Aan de hand van stellingen denken de leerlingen na over verkeerssituaties. De leerlingen gaan in kleine groepen in gesprek over hun standpunten.

Doelstelling

De leerlingen denken na over bepaalde verkeerssituaties en verkeersregels. Ze kunnen hun mening hierover verwoorden en beargumenteren. De leerlingen leren doordacht te handelen in het verkeer, met het oog op hun eigen veiligheid en die van anderen.

Vorbereiding

De leerkracht maakt zes (halve) A4-pagina's met bovenaan telkens één stelling en daaronder lege ruimte om te noteren:

1. Ik zit liever met zes in één auto dan dat één iemand te voet moet gaan.
2. Als een vriend/vriendin in een rolstoel belandt na een verkeersongeval, zal ik hem/haar overal naartoe begeleiden.
3. Een iPod in mijn oren heeft geen invloed op mijn veiligheid in het verkeer.
4. Ik heb als voetganger voorrang, auto's moeten maar extra opletten.
5. Ik vind het belangrijk om altijd een gordel te dragen, ook op de achterbank.
6. Als dronken fietser ben ik minder gevaarlijk dan iemand die dronken met een brommer rijdt.

Benodigdheden

Per groepje van zes leerlingen: zes pagina's met telkens één stelling bovenaan.

Werkvorm

Groepsgesprekken

Lesverloop

De leerkracht verdeelt de klas in groepjes van zes.

Per groepje krijgt elke leerling een blad met daarop een verschillende stelling. Iedere leerling krijgt kort de tijd om na te denken over deze stelling. Onder de stelling noteert de leerling 'akkoord' of 'niet akkoord' en minstens één argument. Vervolgens lezen de leerlingen van het groepje om de beurt hun stelling voor. Ze geven hun mening en argument. Daarna discussiëren alle leerlingen van het groepje over de stelling.

De groep probeert tot een gezamenlijk standpunt te komen en drie argumenten voor dit standpunt.

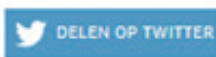
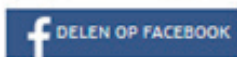
Nadien wordt, voor minstens één stelling, het debat met de hele klas gevoerd.

Vragen die de leerkracht kan stellen om de discussie beter op gang te brengen (eventueel kunnen deze vragen geprojecteerd worden zodat de leerkracht niet de hele tijd moet rondlopen):

- o Stelling 1:
 - * Mag dit volgens de wet?
 - * Speelt groepsdruk hierbij een rol?
 - * Zou je zelf aanbieden om te voet te gaan?
 - * Zou het eerlijker zijn dat iedereen te voet gaat?
 - * Stap je mee in een auto als je weet dat je geen veiligheidsgordel aan kan doen?
 - * Hebben jullie nagedacht over de gevolgen voor de bestuurder? Hoe meer personen er in de wagen zitten, hoe meer kans dat de bestuurder afgeleid wordt. Leg de link naar de actualiteit: zeven jongeren die omkwamen in een verkeersongeval in Zonhoven (zie bijlage 1).
- o Stelling 2:
 - * Wil 'vrienden zijn' ook zeggen 'zorgen voor'?
 - * Wat als jullie vaste afspreekplaats (bv. stamcafé) ontoegankelijk is? Of als een gezamenlijke activiteit (bv. voetballen) niet meer kan?
 - * Zou je je vriend/vriendin helpen met naar het toilet gaan?
 - * Hoe zie je het begeleiden over een paar jaar? Blijf je dit doen?
- o Stelling 3:
 - * Vind je het belangrijk om de auto's om je heen te kunnen horen?
 - * Kan je nog horen wat er om je heen gebeurt met muziek op, als je hem niet te luid zet?
 - * Is luide muziek in de auto gevaarlijk?
 - * Bespreek met de leerlingen het artikel 'Fietsen met iPod levensgevaarlijk' (zie bijlage 2).
- o Stelling 4:
 - * Wat is een zwakke (of zachte) weggebruiker?
 - * Klopt het dat een zwakke weggebruiker nooit in fout is?
(Dit klopt niet. Een zwakke weggebruiker wordt steeds vergoed door de verzekeringsmaatschappij voor zijn lichamelijke schade, maar kan wel verantwoordelijk worden gesteld voor het ongeval en moet dan de materiële schade betalen.)

- * Kijk je altijd naar links en rechts als je oversteekt op een zebrapad zonder verkeerslichten? En als je oversteekt aan een groen licht?
- * Let je zelf te voet of met de fiets minder op dan wanneer je op een brommer of met een auto rijdt?
- o Stelling 5:
 - * Maakt de afstand van de rit voor jou een verschil?
 - * Wat vind je van het systeem dat in auto's aangeeft wanneer iemand geen gordel draagt?
 - * Zou je iemand vragen zijn/haar gordel aan te doen wanneer je ziet dat hij/zij deze niet draagt? Als chauffeur of ook als passagier?
- o Stelling 6:
 - * Breng je als dronken fietser anderen in gevaar?
 - * Denk je bij veilig gedrag vooral aan 'zorgen voor je eigen veiligheid' of 'voor die van anderen'?
 - * Zou je het erger vinden om zelf gewond te raken of om iemand anders te verwonden?

7 DODEN BIJ ZWAAR ONGEVAL OP E314

08/03/2014 - 06:20

Bij een zwaar verkeersongeval in Zonhoven, op de E314 richting Nederland, zijn zeven doden gevallen. Een personenwagen reed rond 2u vannacht in op een rijdende vrachtwagen. De wagen vatte meteen vuur.

Enkele inzittenden van de wagen waren nog bij bewustzijn na het ongeval. De vrachtwagenchauffeur, een Duitser, en een paar automobilisten probeerden het vuur nog te blussen, maar het verspreidde zich razendsnel. De inzittenden konden niet ontsnappen uit de wagen en stierven in de brand.

Eerst werd gedacht dat er zes dodelijke slachtoffers waren, maar het slachtofferidentificatieteam dat ter plaatse kwam ter ondersteuning, ontdekte onderaan in het voertuig, een BMW, nog een zevende slachtoffer.

<http://nieuws.vtm.be/binnenland/82717-7-doden-bij-zwaar-ongeval-op-e314>

Fietsen met iPod levensgevaarlijk

De Standaard

04 februari 2009 | Koen Baumers

© Corelio

De jonge fietser die vorige week maandag in Zele door een trein werd gegrepen, was toen naar zijn mp3-speler aan het luisteren. Die gadget heeft al vaker nefaste gevolgen gehad in het verkeer, maar een verbod zit er niet aan te komen. Aldus meldt Koen Baumers.

Afleiding. Een mp3-speler biedt aangename afleiding tijdens de eentonige trip van en naar school, maar is tegelijk levensgevaarlijk. Het tragische ongeval dat aan de 16-jarige Falco Christiaens het leven kostte staat niet alleen. Door de luide muziek in hun oortjes of hoofdtelefoons zijn veel fietsers, voetgangers en automobilisten niet volop geconcentreerd bezig met het verkeer.

Trager reageren. 'Het is zonder twijfel gevaarlijk om je met een hoofdtelefoon in het verkeer te begeven', zegt KU Leuven-professor Jan Pauwels, die onderzoek deed naar het effect van luide muziek op jonge bestuurders. 'Uit mijn onderzoek bleek duidelijk dat bestuurders van boomcars trager reageren als er onverwacht iets gebeurt. En ze begaan meer overtredingen dan andere bestuurders, nog los van het feit dat ze ziekenwagens niet horen aankomen.'

Geluiden. Voor fietsers komt daar nog een gevaar bij. 'Als je je armen spreidt en je duimen opsteekt, kan je die nog net zien', geeft Pauwels als voorbeeld. 'Alles achter die duimen kan je niet zien, dus moet de informatie van geluiden komen. Als je naar muziek luistert, vallen die impulsen weg en weet je helemaal niks meer van wat er achter jou gebeurt.' Dat je die geluiden niet hoort, kan je compenseren door alert te zijn en goed rond te kijken. 'Maar de muziek verstoort zelfs activiteiten die normaal helemaal geautomatiseerd zijn. Als er niets speciaal gebeurt, geraak je veilig thuis. Maar als er vlak voor jou een kind de straat op rent, reageer je hopeloos te laat. Iemand die zich zo afsluit, kan niet meer anticiperen. Hoofdtelefoons zijn daarom veel erger dan een gewone autoradio.'

Verbod. Dus lijkt het logisch om de iPod te verbieden voor fietsers. Maar in Nederland veegde de minister van Verkeer een voorstel in die zin van tafel. Ook de burgemeester van New York, die overwoog om de iPod te verbieden voor voetgangers die de straat oversteken, drukte zijn wens nooit door. En ook bij ons ziet het er niet naar uit dat er een iPodverbod komt. 'Ik denk niet dat er in België veel begrip zou zijn als we dat verbod invoeren', zegt Werner De Dobbeleer van het Belgische Instituut voor Verkeersveiligheid. 'Het valt ook te betwijfelen of de politie zoiets kan controleren. Maar we moeten er bij fietsers en voetgangers zeker op aandringen om zich niet af te sluiten voor de geluiden van het verkeer.'

Slalommen tussen slagbomen. Stijn Daniels, onderzoeker aan het Instituut voor Mobiliteit van de Universiteit Hasselt, waarschuwt voor extreme reacties op het ongeval in Zele. 'Het is verschrikkelijk wat daar gebeurd is, maar slalommen tussen de slagbomen kan je moeilijk wijten aan de iPod', zegt Daniels. 'Het is goed mogelijk dat die jongen door zijn mp3 de trein niet hoorde aankomen, maar dan blijft de vraag waarom hij de slagboom negeerde.'

Luide muziek verboden. Staatssecretaris voor Mobiliteit Etienne Schouppe (CD&V) stelt dat luide muziek al impliciet verboden is door de wet die zegt dat 'elke bestuurder steeds in staat moet zijn alle nodige rijbewegingen uit te voeren en voortdurend zijn voertuig goed in de hand hebben'. Hij gaf het BIVV dan ook opdracht om het nut van een iPodverbod te onderzoeken.